

สถานการณ์การบริหารหลักสูตร ของอุดมศึกษาไทย

พศ.ดร.พีชิต พระพนิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
25 พ.ค. 2565
9.30 น.10.30

ประเด็นนำเสนอ

1 COVID-19 & Disruption

3. นโยบายและยุทธศาสตร์
อววน.

5. ทิศทางกรอบงบประมาณ
ประเทศไทย

7. ปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

2.

4. นโยบายและแนวทางการจัด
การศึกษาตามมาตรฐานอุดมศึกษาใหม่

6. การจัดการศึกษาแบบ sandbox

1. COVID-19 & DISRUPTION

COVID-19 & DISRUPTION

Multi-Stage Life

Digital disruption

Gig Economy

- การบูรณาการข้ามศาสตร์
- ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับอุตสาหกรรม
- สถาบันอุดมศึกษารวมกลุ่มจัดการศึกษา

- การศึกษาที่ไม่กระทบการทำงาน/การส่วนตัว เช่น self-study, online learning
- Bite-sized learning
- การเรียนควบคู่งาน

- โครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยน ความรู้และทักษะที่ตลาดต้องการเปลี่ยน
- การสร้างทักษะที่หลากหลายแก่ผู้เรียน เพื่อเพิ่มโอกาสการหางาน
- การเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา

ระบบอุดมศึกษาไทยถึงเวลาปรับกระบวนทัศน์ (Shift Paradigm)

INPUT

- 4 จาก **Three-stage life** ไปสู่ **Multi-stage life**: การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 6 จาก **Limited access** ไปสู่ **Opened access**: การตรวจสอบมหาวิทยาลัยด้วยการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล

EDUCATION

- 1 จาก **Content-based** ไปสู่ **Competency-based**: การสร้างการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก
- 2 จาก **Supply-driven** ไปสู่ **Co-creation**: การออกแบบ โมเดลการศึกษาร่วมกับเอกชน
- 3 จาก **Degree-oriented** ไปสู่ **Employability-oriented**: การปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

OUTCOME/IMPACT

- 7 จาก **Local perspective** ไปสู่ **Global perspective**: การสร้างเมืองให้เป็น ศูนย์กลางทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ ไปสู่ระดับสากล
- 8 จาก **กระจุก** ไปสู่ **กระจายโอกาสทางการศึกษา**: การเพิ่มการเข้าถึงการศึกษา ทั้งในเชิง **Accessibility** และ **Affordability**
- 10 **Towards Creative Ecosystem**: การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และทุนมนุษย์ โดยการพัฒนานิเวศสร้างสรรค์

SUPPORT SYSTEM

- 5 จาก **Institution-based** ไปสู่ **National credit bank**: การจัดตั้งหน่วยงานกลางสำหรับการสะสมหน่วยกิต
- 9 จาก **Supply-side** ไปสู่ **Demand-directed financing**: นโยบายการสนับสนุนงบประมาณเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์

2. พลิกโฉมมหาวิทยาลัย Reinventing University

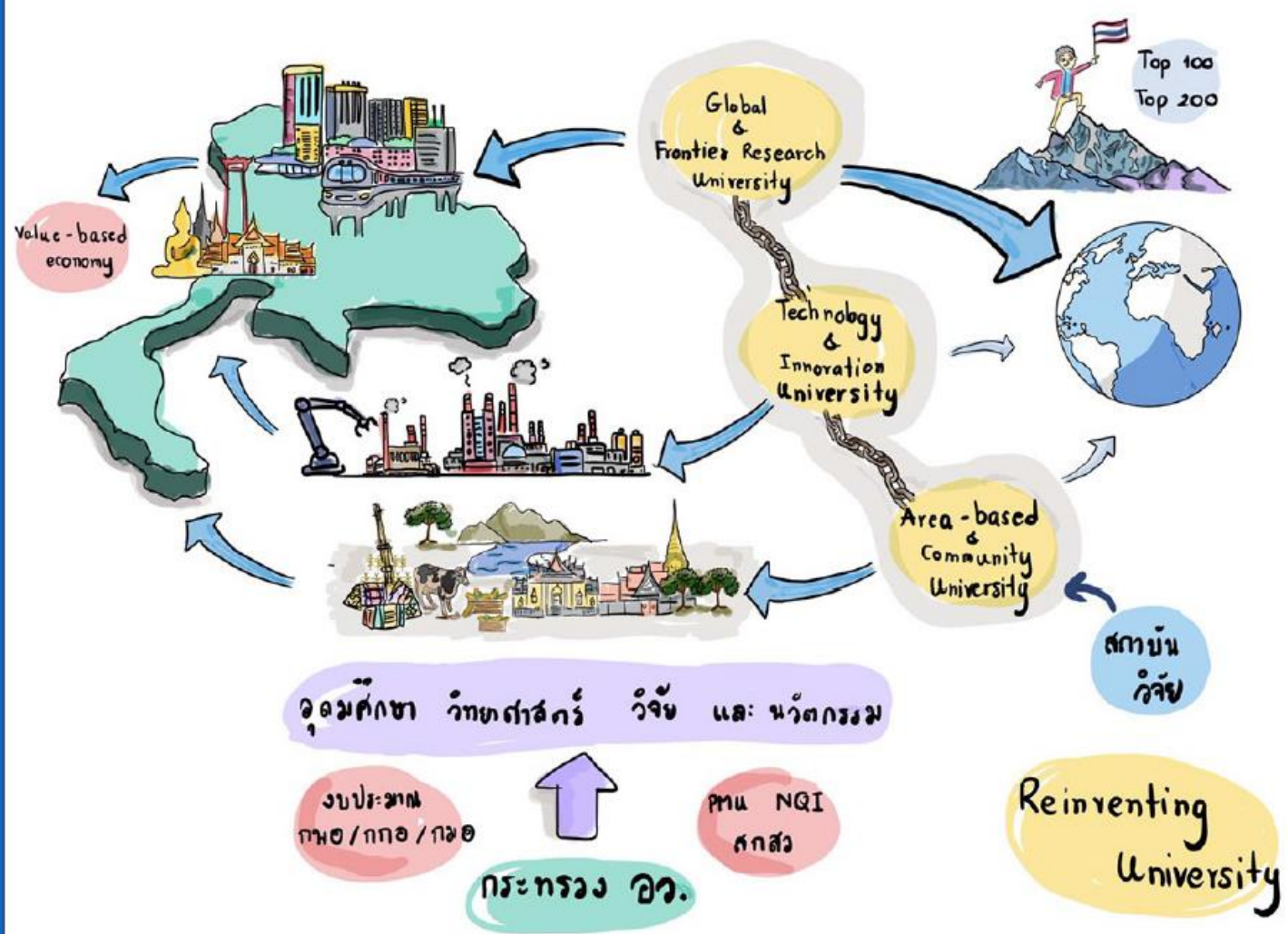
หลักการ

สนับสนุนมหาวิทยาลัยรวมถึงการรวมกลุ่มมหาวิทยาลัย ที่มีทิศทางพัฒนาดังนี้

- การพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับทิศทางและความต้องการของประเทศ
- การผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

วัตถุประสงค์ (Objectives)

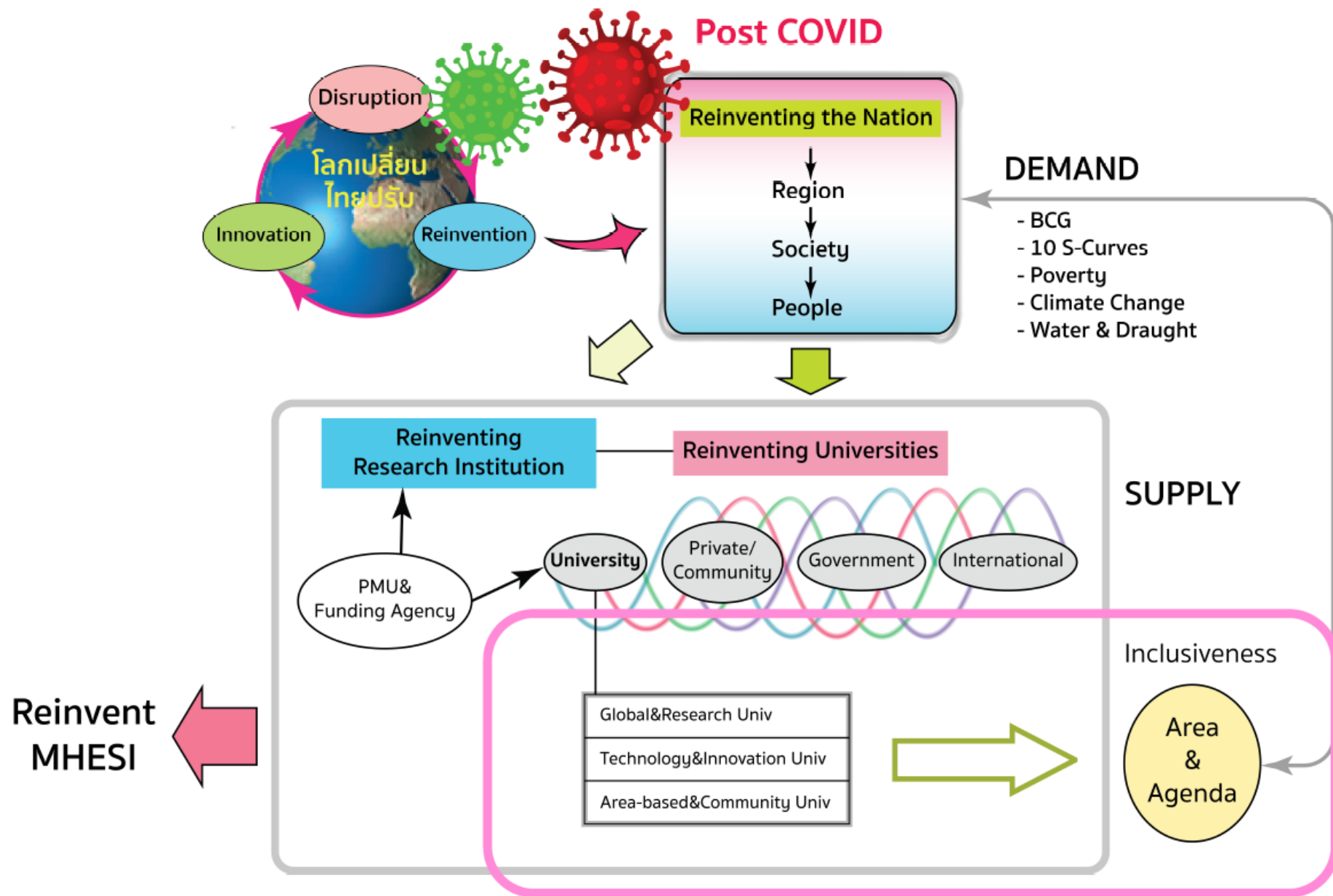
- กลุ่ม Global & Frontier Research มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรตอบโจทย์ตลาดแรงงานระดับโลก สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เป็นทิศทางของประเทศและมีคุณภาพระดับโลก
- กลุ่ม Technology & Innovation มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของอุตสาหกรรม สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมตามทิศทางและจุดเน้นของประเทศ
- กลุ่ม Area-Based & Community มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะสูงตามความต้องการของท้องถิ่น และพัฒนาท้องถิ่นด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม

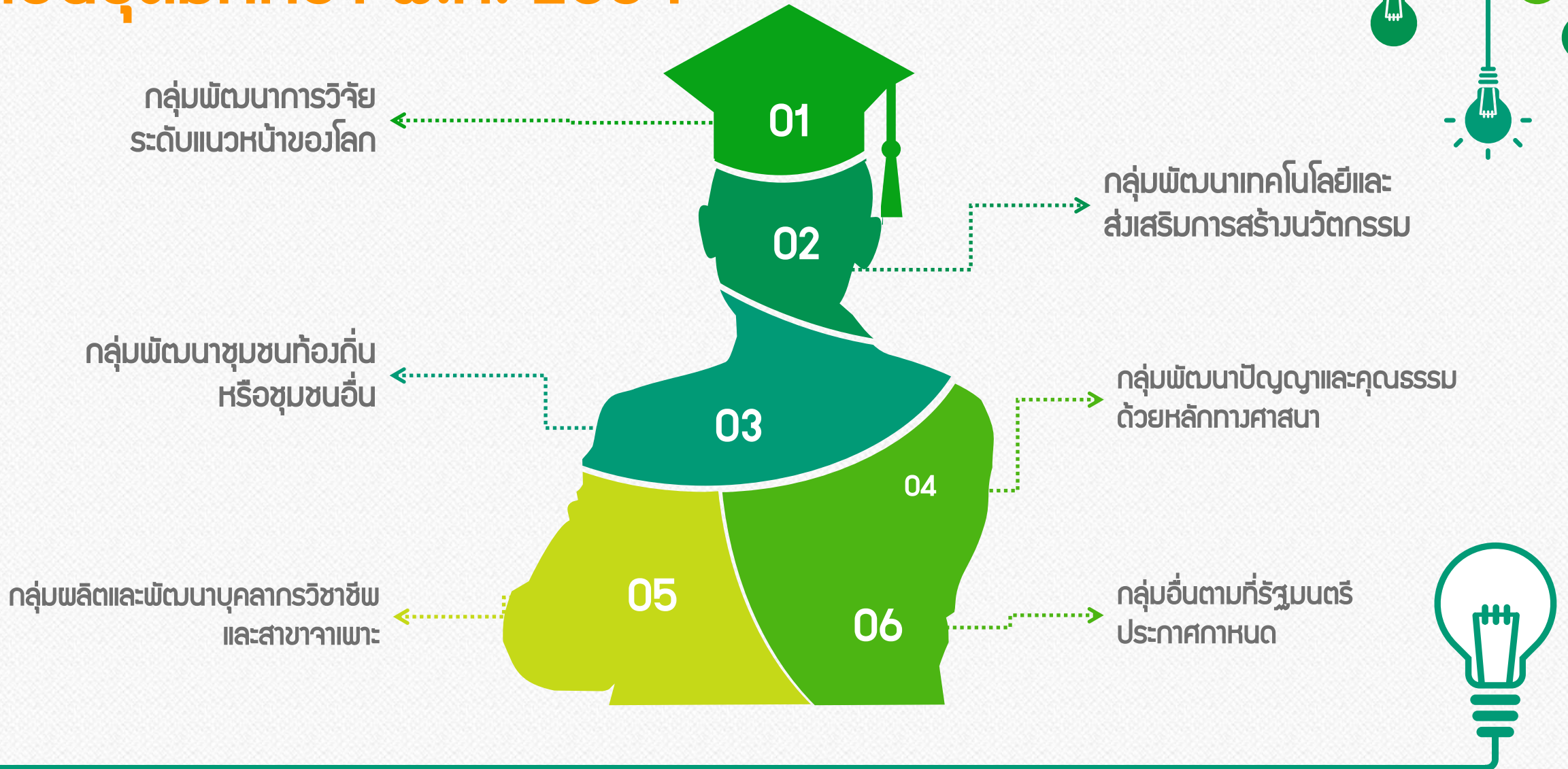
เป้าหมาย

เพื่อพลิกโฉมประเทศ
(Reinvent the nation)
ด้วยมหาวิทยาลัย โดยการ

- สร้างและพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21
- การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนประเทศตามแนวทาง Value-based economy
- การทำงานแบบจตุรภาคี (Quadruple Helix)

กฎกระทรวงการจัดกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564

3 นโยบายยุทธศาสตร์ อววน. (2563-2570)

3 นโยบายยุทธศาสตร์ อววน. (2563-2570)

กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. เพื่อการพัฒนา พ.ศ. 2563 - 2570

1. การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้

- P.1 ระบบนิเวศเพื่อการพัฒนาและใช้กำลังคนคุณภาพ (National Brain Power Ecosystem)
- P.2 การพัฒนากำลังคนระดับสูงรองรับ EEC และระบบเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ
- P.3 การเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะเพื่ออนาคต
- P.4 AI for All
- P.5 การวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) และการวิจัยพื้นฐาน (Basic Research)
- P.6 โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

2. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม

- P.7 โจทย์ท้าทายด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการเกษตร - Circular Economy เน้น Zero-waste / PM 2.5 / Smart Farming/การจัดการน้ำ
- P.8 สังคมสูงวัย
- P.9 สังคมคุณภาพและความมั่นคง

3. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

- P.10 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจ (RDI for New Economies) - BCG Economy / AI & Data Economy / Creative Economy / Sharing Economy/ RDI for S-Curve Industries
- P.11 การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation Ecosystem)/เขตเศรษฐกิจนวัตกรรม/อุทยานวิทยาศาสตร์/EECi/เมืองนวัตกรรมอาหาร
- P.12 โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพและบริการ (National Quality Infrastructure & Services: NOIS)

4. การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ

- P.13 นวัตกรรมสำหรับเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนนวัตกรรม
- P.14 ขจัดความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำ
- P.15 เมืองน่าอยู่ (Smart/ Livable City) - 30 เมืองน่าอยู่ กันสมัย ใกล้เคียง มีงานทำ

16. การปฏิรูป อววน. (Reinventing Universities & Research Institutes)

4. นโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน อุดมศึกษาใหม่

กฎกระทรวง

มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวง

มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น พ.ศ.2565

กฎกระทรวง

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวง มาตรฐาน

การขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2565

กฎกระทรวงฯ มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
คือ วันที่ 27 กันยายน 2565

5. ทิศทางการอบรบงบประมาณประเทศไทย

5. ทิศทางการอบรบประมาณประเทศไทย

01

รวมประมาณ Function ลดลง

02

รวมประมาณ Agenda และ Area เพิ่มขึ้น

03

รวมประมาณด้านการวิจัย บริการวิชาการและ
นวัตกรรมมีแนวโน้มสูงขึ้น

04

รวมประมาณด้านการผลิตสายสัมพันธ์มีแนวโน้มลดลง

05

รวมประมาณรูปแบบใหม่ 45(3) โครงการพลิกโฉม
Reinventing University

6. การจัดการศึกษาแบบ sandbox

พรบ.การอุดมศึกษา พ.ศ.2562 มาตรา 69

เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา รัฐมนตรีอาจเสนอสถานนโยบายเพื่อเสนอต่อ ครม. ให้มีมติให้สถาบันอุดมศึกษา/ ส่วนงาน จัดการศึกษาที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษาได้

กรม./สถานนโยบายฯ/สภามหาวิทยาลัย

นวัตกรรมจัดการศึกษา

ข้อเสนอการประกันคุณภาพแบบใหม่
ข้อเสนอมาตรฐานการศึกษาใหม่

สิทธิประโยชน์

กรมสรรพากร
THE REVENUE DEPARTMENT

THAILAND
BOARD OF
INVESTMENT

ทบอ.
กรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ

สมาคมผู้ประกอบการ
The Federation of Thai Industries

สถานประกอบการ

ข้อกำหนดสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อกำหนดสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ จึงออกข้อกำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

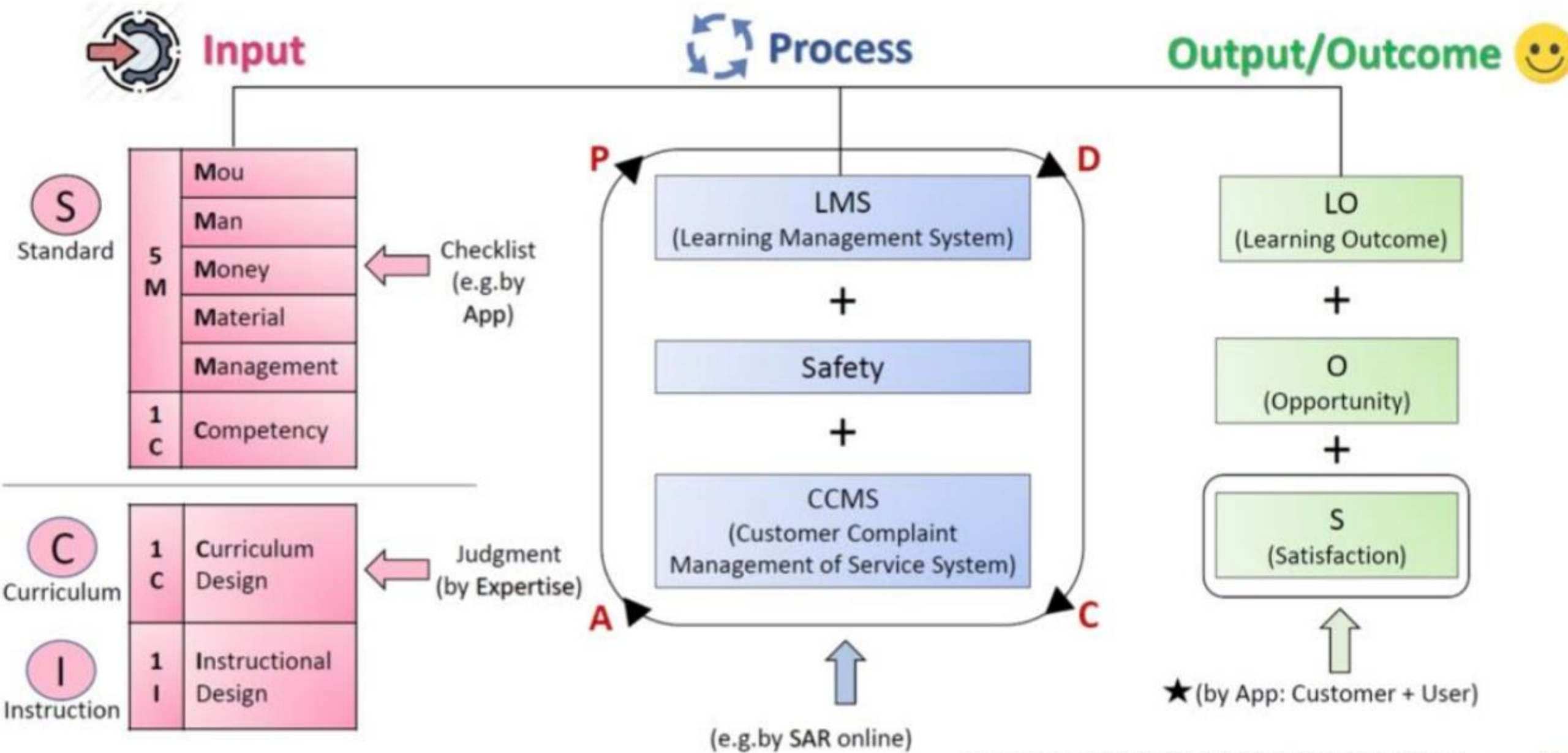
ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

ประธานสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

Conceptual Framework: **Sandbox QA**

มาตรการ Thailand Plus Package

- 20 กันยายน 2562 คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (ครม.เศรษฐกิจ) ครั้งที่ 3/2562 **มอบหมาย อว.** กำหนดหลักสูตรและสาขาการศึกษาเป้าหมาย จัดทำกลไกการพัฒนาบุคลากรทักษะสูงร่วมกับภาคเอกชน พิจารณารับรอง ประกาศหลักสูตร และสาขาการศึกษาเป้าหมายร่วมกับ สกพอ จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกา ร่วมกับกระทรวงการคลัง
- ประกาศอินดิทกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ฉบับที่ 392 และ 393 เรื่องหน่วยรับรองการจ้างแรงงานลูกจ้างที่มีทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ (STEM) และรับรองหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร (มีผลย้อนหลัง 1 ม.ค. 2562 - 31 ธ.ค. 2563)
- ครม. อนุมัติขยายระยะเวลามาตรการต่อไปในปี 2564-2565

ให้สิทธิประโยชน์

Platform >>

Thailand Plus Package

1. การรับรองการจ้างแรงงานลูกจ้างที่มีทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการจ้างงานบุคลากรด้าน STEM 1.5 เท่า

2. การรับรองหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ สิทธิประโยชน์ทางภาษีในการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม 2.5 เท่า

- การจ้างงานบุคลากรวิจัยและนวัตกรรม อย่างน้อย **300 ตำแหน่งงาน/ต่อปี**
- หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะบุคลากรของประเทศ อย่างน้อย **200 หลักสูตร/ต่อปี**

Impact

- เพิ่ม productivity ของ workforce ร้อยละ 10 ของกำลังแรงงานระดับอุดมศึกษา (~500,000 คน/ปี)

สมรรถนะบุคลากรในอนาคต สำหรับ 12 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (พ.ศ. 2563-2567)

- อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ
- อุตสาหกรรมยานยนต์แห่งอนาคต
- อุตสาหกรรมดิจิทัล
- อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ
- อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์
- อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มผู้มีรายได้สูง และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร
- อุตสาหกรรมด้านการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
- อุตสาหกรรมหุ่นยนต์
- อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต
- อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- อุตสาหกรรมพัฒนาบุคลากรและการศึกษา

<https://www.nxpo.or.th/talentlandscape>

การรับรองหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์

แนวทางการยื่นคำขอรับรองหลักสูตรฯ

กลุ่มเป้าหมาย

หน่วยฝึกอบรม

- มหาวิทยาลัย
- สภาอุตสาหกรรม
- สวทช.
- หน่วยฝึกอบรมเอกชน
- สถานประกอบการ (Inhouse)

ยื่นคำขอรับรองหลักสูตร
ฝึกอบรมผ่านระบบ
สารสนเทศโดยกรอกข้อมูล
และแนบไฟล์สำเนาเอกสาร

ผู้ยื่นคำขอรับรอง
หลักสูตรฝึกอบรม

ฝ่ายเลขานุการ
กลั่นกรอง

เสนอคณะกรรมการ
พิจารณา

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติ
บุคคลในการส่งลูกจ้างเข้ารับ
การศึกษาหรือฝึกอบรม

ขอยกเว้นภาษีเงินได้
จากกรมสรรพากร

รับรองหลักสูตร
ฝึกอบรม

7. ปัจจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

7. ปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

แนวโน้ม
นักศึกษาลดลง

A

รายได้ลดลง

B

C

ต้นทุนสูงขึ้น

-
1. แนวโน้มงบประมาณแผ่นดินลดลง
 2. งบประมาณรายได้จาก บกศ.
และรายได้อื่น ๆ ลดลง

-
1. ต้นทุนบุคลากร
 2. ต้นทุนการบริหารจัดการ

ขอบคุณครับ